

Besluit tot wijziging van het Besluit Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV 2020

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen,

Besluit:

ARTIKEL I

Het bij het Besluit Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV 2020 behorende Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV (versie 8 december 2020) wordt vervangen door het als bijlage bij dit besluit gevoegde Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV (versie januari 2023).

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Dit besluit wordt met de toelichting en de bijlage in de Staatscourant geplaatst.

Amsterdam, 7 februari 2023

*M.R.P.M. Camps,
Voorzitter Raad van Bestuur*

BIJLAGE BIJ BESLUIT PROTOCOL HUISBEZOEKEN HANDHAVING UWV 2020

Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV januari 2023

Inleiding

UWV controleert regelmatig cliënten met een uitkering en onderzoekt of de cliënt zich aan de bij de uitkering horende rechten en plichten houdt.

Zowel binnen Nederland als buiten Nederland wordt op een aantal manieren gecontroleerd, onder andere door middel van een huisbezoek.

Een huisbezoek is een effectief middel om de woonsituatie en leefvorm van een cliënt te onderzoeken, maar heeft een breder doel. Het huisbezoek is een middel om persoonlijk contact te onderhouden met de cliënt. Het vergroot ook de dienstverlening aan de cliënt.

De in dit protocol beschreven werkwijze is van toepassing op alle huisbezoeken in en buiten Nederland die in het kader van handhaving van de werknemersverzekeringen door toezichthouders van UWV worden afgelegd.

Dit protocol beschrijft de vormen en (juridische) vormvereisten van een huisbezoek. UWV heeft toezichthouders benoemd¹ die op basis van artikel 5:15 Algemene wet bestuursrecht een huisbezoek mogen afleggen.

De huisbezoeken internationaal zijn in lijn met de nationale wet- en regelgeving van het desbetreffende land en bilaterale of multilaterale overeenkomsten. Dit betekent dat indien bepalingen in dit protocol over internationale huisbezoeken in strijd zijn met nationale wet- en regelgeving van het desbetreffende land en/of bilaterale of multilaterale overeenkomsten, de nationale wet- en regelgeving van het desbetreffende land geldt en/of de met dat land gesloten bilaterale of multilaterale overeenkomsten gelden.

Binnen Nederland verrichten toezichthouders van UWV een huisbezoek. Buiten Nederland verrichten toezichthouders van UWV of de aan de Nederlandse ambassade verbonden attachés van Sociale Zaken en hun medewerkers een huisbezoek.

Informed consent

Een bewoner van de woning moet toestemming verlenen vóór het binnentreden van de woning. Dit wordt 'informed consent' genoemd. De toezichthouder draagt zorg voor het feit dat de toestemming gebaseerd is op:

1. vrijwilligheid;
2. volledige en juiste informatie over de reden en doel van het huisbezoek;
3. kennis van de gevolgen van weigering mee te werken.

Toestemming

Voorafgaande aan het huisbezoek legitimeert de toezichthouder zich en legt het doel van het bezoek uit. De toestemming om de woning te betreden wordt schriftelijk gegeven door een bewoner waar het huisbezoek plaatsvindt.

Als bewoner is aan te merken 'ieder lid van het gezin of andere samenlevingsvormen'. Van de bewoner die toestemming geeft, moet kunnen worden verwacht dat deze inzicht heeft in de rechten en plichten ten aanzien van het huisbezoek. Van een minderjarige bewoner of een bewoner met een verstandelijke beperking kan niet worden verwacht dat zij toestemming kunnen verlenen voor het gevraagde huisbezoek.

In een situatie waar door één bewoner wel toestemming is verleend en door een ander bezwaar wordt gemaakt tegen het huisbezoek, geldt het uitgangspunt dat de toestemming niet verleend is. De gegeven toestemming door een bewoner kan op elk moment worden ingetrokken. De toezichthouder dient dan onmiddellijk de woning te verlaten.

Indien door een bewoner geen toestemming wordt verleend voor het huisbezoek wordt afgezien van het betreden van de woning.

---

¹ Besluit aanwijzing toezichthouders UWV

Aan de bewoner wordt door de toezichthouder gevraagd naar de reden van weigering.

Bij weigering van het huisbezoek zal afhankelijk van de reden van weigering een nieuwe afspraak voor een huisbezoek worden gemaakt of zal de cliënt worden uitgenodigd om te verschijnen bij de toezichthouder op kantoor. In het buitenland wordt een afspraak gemaakt met de cliënt voor een nieuw huisbezoek of wordt op een andere geschikte locatie afgesproken.

Zowel de weigering van het huisbezoek als het niet verschijnen op de kantoorafspraak of geschikte locatie in het buitenland kan gevolgen hebben voor de uitkering.

Aankondiging huisbezoek

In beginsel wordt het huisbezoek door de toezichthouder aangekondigd. Als de wijze van aankondiging naar het oordeel van UWV zou afdoen aan de effectiviteit van het in te stellen onderzoek wordt daarvan afgezien. Voorgaande doet zich voor in de situatie dat sprake is van een duidelijk vermoeden van regelovertreding in een individueel geval. In dat geval laat UWV de aankondiging van het huisbezoek achterwege en vindt het huisbezoek plaats door twee toezichthouders.

De aankondiging gebeurt schriftelijk dan wel telefonisch of per sms-bericht, waarin de datum en het tijdstip van het huisbezoek worden genoemd. In de aankondiging wordt ook het doel van het huisbezoek vermeld.

In het buitenland vindt de aankondiging van een huisbezoek schriftelijk plaats. Hierin staat het jaar wanneer een huisbezoek plaatsvindt.

Uitzondering hierop betreffen huisbezoeken in het kader van samenwerkingsverbanden en hieraan gelieerde projecten. Een samenwerkingsverband is een samenwerking tussen UWV en andere (externe partijen), met als doel om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen of te bestrijden en/of om de rechtmatigheid van sociale verzekeringsgelden te borgen. Bij een huisbezoek in een samenwerkingsverband kunnen afwijkende regels gelden over het aankondigen van een huisbezoek. Gedachte hierachter is dat hiervoor binnen het project/samenwerkingsverband duidelijke afwegingen worden gemaakt over de aankondiging van huisbezoeken.

Bezichtiging van de woning ter verificatie

Het kan voorkomen dat de toezichthouder tijdens het huisbezoek verzoekt om toestemming te geven voor het bezichtigen van andere delen van de woning dan de ruimte die door een bewoner voor het huisbezoek is aangewezen. Een verzoek om toestemming tot bezichtiging van de woning wordt door de toezichthouder gedaan als tijdens het huisbezoek geconstateerd wordt dat de woning niet overeenstemt met de door de cliënt opgegeven situatie.

Denk daarbij aan de volgende situaties:

- de woning wordt ogenschijnlijk niet bewoond, terwijl cliënt heeft opgegeven dat hij daar zijn hoofdverblijf heeft;
- als een vermoeden bestaat dat cliënt op zijn adres een gezamenlijke huishouding voert, terwijl hij heeft opgegeven dat hij alleen woont;
- als een vermoeden bestaat dat de cliënt op zijn adres alleen woont, terwijl hij heeft opgegeven dat hij een gezamenlijke huishouding voert.

De toezichthouder gaat uitsluitend over tot bezichtiging van de woning nadat de bewoner hiervoor toestemming heeft verleend.

TOELICHTING

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) heeft op grond van artikel 30 Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen tot taak om te zorgen voor een rechtmatige uitvoering van de Socialezekerheidswetten. Een van de middelen om te controleren of een cliënt met een uitkering van het UWV zich aan de regels houdt die gelden voor de desbetreffende werknemersverzekering(en) en/of werknemersvoorziening(en), is het afleggen van huisbezoeken. In het bijzonder is in artikel 12a Toeslagenwet geregeld dat degene die aanspraak maakt op toeslag, of zijn wettelijk vertegenwoordiger, op verzoek van het UWV de leefvorm en de feitelijke woonsituatie van degene die aanspraak maakt op de toeslag moet aantonen. Om genoemde persoon daartoe in de gelegenheid te stellen kan het UWV bij een dergelijk verzoek aanbieden om een huisbezoek af te leggen.

Voor het door het UWV afleggen van huisbezoeken heeft het UWV in 2020 het Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV (versie 8 december 2020) ontwikkeld. In het protocol wordt ingegaan op de vormen en (juridische) vormvereisten van een huisbezoek.

Gebleken is dat het protocol een aantal aanpassingen behoeft in het kader van de internationale huisbezoeken en de samenwerkingsverbanden. Deze aanpassingen zijn verwerkt in het nieuwe Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV (versie januari 2023) dat als bijlage bij het besluit is gevoegd. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- Bij huisbezoeken in het buitenland is de aankondiging van het huisbezoek in lijn gebracht met de huisbezoeken in Nederland en verduidelijkt. Dit geldt zowel voor de aankondiging als voor de wijze van aankondiging van het huisbezoek in het buitenland. Voor de landen waarin de bepalingen uit het protocol in strijd zijn met nationale wet- en regelgeving van het desbetreffende land en bilaterale of multilaterale overeenkomsten is in het protocol opgenomen dat in dat geval de nationale wet- en regelgeving van het desbetreffende land en bilaterale of multilaterale overeenkomsten gelden.
- In het protocol is opgenomen dat bij huisbezoeken in het kader van samenwerkingsverbanden er afwijkende regels kunnen gelden over het aankondigen van een huisbezoek. Dit ontbrak in het nu nog geldende protocol en is daarom toegevoegd. Dan kan dit verwerkt worden in een werkinstructie.
- Daarnaast is de structuur en de inhoud van het protocol op enkele plekken verduidelijkt.

Amsterdam, 7 februari 2023

*M.R.P.M. Camps,
Voorzitter Raad van Bestuur*